

Biroul permanent al Senatului
Sp. 286. 129.06.2020

ROMANIA
SENATUL
419.607.2020

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române (b286/26.05.2020), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/2317/03.06.2020 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D588/03.06.2020,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată. Potrivit Expunerii de motive, prin prezentul demers legislativ se urmărește creșterea calității actului de apărare a ordinii publice și sporirea autorității acțiunilor polițiștilor.

Având în vedere Deciziile Curții Constituționale nr.548/2008 și nr.786/2009, prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

2. Menționăm că, prin avizul nr.534/03.06.2020, Consiliul Legislativ a avizat favorabil, cu observații și propuneri, o propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.218/2002 privind

organizarea și funcționarea Poliției Române (b211/28.04.2020), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/2011/6.05.2020, care cuprindea soluții identice cu cele cuprinse în prezentul proiect.

3. În ceea ce privește norma propusă la **pct.1** pentru art.31 alin.(4), referitor la *prezumția de legalitate a activităților* exercitate de polițist în legătură cu exercițiul drepturilor sau îndeplinirea obligațiilor, menționăm că aceasta reprezintă un specific al activității polițiștilor. În acest sens, precizăm că prin Decizia nr.450/2013, Curtea Constituțională a reținut, referitor la lucrătorii operativi din cadrul poliției judiciare, că în privința acestora „există prezumția de legalitate și de bună-credință în exercitarea atribuțiilor de serviciu”, aspect ce este aplicabil și în ceea ce privește polițiștii. Prin urmare, consacrarea la nivel de lege a acestui principiu apare ca fiind superfluă și ar putea fi eliminată.

Cu privire la *prezumția de legalitate a actelor* întocmite de polițist, precizăm că, așa cum a reținut și Înalta Curte de Casație și Justiție în Decizia nr.2970/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 768 din 13 noiembrie 2007, „*elementul central al regimului juridic al actelor administrative îl reprezintă legalitatea, înțeleasă ca fiind conformarea acestora cu legile adoptate de Parlament, precum și cu actele administrative cu o forță juridică superioară, principiul legalității în sistemul constituțional actual fiind unul dintre principiile fundamentale ale administrației publice.*”

Prezumția de legalitate stă la baza întregului edificiu al fundamentării forței juridice deosebite a actelor administrative, ca acte administrative de autoritate, care implică și executarea lor, precum și a teoriei regimului juridic administrativ.

În virtutea acesteia, atâta vreme cât ființează actul administrativ, se prezumă că a fost emis cu respectarea tuturor condițiilor de fond și formă prevăzute de lege, obligativitatea respectării lui fiind desprinsă din aceea a respectării legii.

Această prezumție are însă un caracter relativ, actele administrative fiind supuse controlului principal de legalitate al instanțelor judecătorești”.

Prin urmare, consacrarea la nivel de lege a prezumției de legalitate a actelor încheiate de polițist în legătură cu îndeplinirea atribuțiilor și îndatoririlor de serviciu apare, de asemenea, ca superfluă și trebuie eliminată, legalitatea fiind de esența actelor administrative.

Teza finală a normei propuse pentru art.31 alin.(4) instituie, de asemenea, o soluție legislativă care are caracter superfluu, întrucât, într-adevăr, înlăturarea prezumției de legalitate se face prin administrarea probelor prevăzute de lege, astfel încât norma ar trebui eliminată. Menționăm însă că o astfel de reglementare nu ar putea avea ca efect realizarea scopului prevăzut în Expunerea de motive, respectiv instaurarea unui „just echilibru pentru ambele părți implicate în procesul de menținere a ordinii publice, persoanele nemaiputând astfel să conteste/să manifeste în mod public sfidător și chiar să ultragieze invocând presupuse nelegalități, acesta putând fi constatată doar pe căile prescrise de lege”. O astfel de intenție de eliminare a posibilității exprimării dezacordului cu privire la acțiunile polițiștilor ar reprezenta o restrângere a libertății de exprimare care ar depăși limitele impuse de dispozițiile art.53 din Constituție, neputând fi astfel acceptată. Menționăm că, în cazul în care prin acțiunea respectivă a persoanei sunt încălcate dispoziții legale, se va angaja oricum, răspunderea civilă, contravențională sau penală, după caz.

Pe de altă parte, precizăm că incidența prezumției de legalitate nu exonerează polițistul de obligația de a indica temeiul legal în baza căruia acționează sau emite actul respectiv, obligație care decurge din principiul legalității, potrivit căruia toate autoritățile publice au obligația de a acționa numai în baza legii. De altfel, indicarea temeiului legal se impune cu atât mai mult cu cât legalitatea unui act administrativ se apreciază prin raportare la temeiul legal al emiterii acestuia.

În plus, întrucât unele dintre atribuțiile polițistului afectează libertatea individuală a cetățenilor, menționarea temeiului legal al acțiunilor acestora este necesară pentru asigurarea dreptului la apărare al cetățenilor respectivi.

Sub rezerva observațiilor de mai sus, la **pct.1**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, **partea dispozitivă** trebuie reformulată, astfel:

„1. După alineatul (3) al articolului 31 se introduce un nou alineat, alin.(4), cu următorul cuprins:”.

4. La pct.2, potrivit exigențelor de tehnică legislativă, **partea dispozitivă** trebuie reformulată, astfel:

„2. Alineatul (5) al articolului 36 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

Referitor la norma propusă pentru art.36 alin.(5), semnalăm că din redactarea textului rezultă că obligația de a permite persoanei să părăsească sediul poliției trebuie îndeplinită **fie** de îndată după finalizarea anumitor activități sau măsuri, **fie** după trecerea a cel mult 8 ore de la luarea măsurii conducerii persoanei la sediul poliției, indiferent dacă au fost sau nu au fost finalizate activitățile sau măsurile legale vizate. Întrucât, potrivit Expunerii de motive se preconizează, de fapt, instituirea unei limite referitoare la durata afectării libertății de mișcare în această situație, textul trebuie reformulat, astfel încât să rezulte cu claritate că persoanei trebuie să i se permită să părăsească sediul poliției după trecerea a cel mult 8 ore de la luarea măsurii numai dacă, până la acel moment, activitățile sau măsurile legale vizate de text nu sunt încă finalizate. Propunem, de aceea, reformularea textului, astfel:

„(5) Polițistul are obligația de a permite persoanei să părăsească, de îndată, sediul poliției după finalizarea activităților conform alin.(4) sau a măsurilor legale care se impun, dar nu mai târziu de 8 ore de la luarea măsurii prevăzute la alin.(1)”.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș

București

Nr. 615/26.06.2020

L. nr. 218/2002

M. Of. nr. 305/9 mai 2002

Lege privind organizarea și funcționarea Poliției Române

¹ republicare cu
renumerotare

M. Of. nr. 170/2 mar. 2020
Lege privind organizarea și funcționarea Poliției Române